

LLIBERTAT

Organ oficial antifeixista del consell municipal

Ciudadà:

En tots els actes que organitzi la Junta de Defensa Passiva Local no pot mancar-hi la teva aportació.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 255

ANY III — Mataró dimecres 16 novembre 1938 — NUM. 719

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

La mesura de la humanitat

Dissabte Barcelona fou víctima d'un altre dels atemptats que l'aviació italo-germànica ha proclamat damunt la carn viva de les ciutats i els pobles de Catalunya. El bombardeig recent exercia els seus efectes destructors damunt una de les zones més poblades de la ciutat i els barcelonins presenciaven dissabte a la tarda, amb indignació i dolor, els estralls que les bombes havien causat en els carrers més populars del que era el «rovell de l'ou», el casc antic de Barcelona, auriolat de tradició i de prestigi. Heus ací la resposta de Franco i els seus aliats estrangers a la nota que fa set dies donava el Govern de la República i en la qual aquest constata com, a despit de les afirmacions fetes per lord Halifax en un recent discurs, la constitució de la Comissió Britànica d'Enquesta sobre els bombardeigs aeris, en lloc de frenar l'activitat criminal dels avions negres damunt les poblacions civils, encara servia per a esperonar l'afany destructiu dels feixistes. La confirmació d'aquesta nota del Govern de la República és donada àmpliament per l'aviació facciosa. Les poblacions civils segueixen essent el principal objectiu dels seus raids, i ni els informes condemnatoris de totes les Comissions Internacionals, ni l'horror i la repugnància que Chamberlain i lord Halifax deuen professar davant les noves que els arriben dels atemptats de què són víctimes, poden destruir aquesta morbosa predilecció.

No es tracta ja d'una tàctica ni d'una aplicació de teories estratègiques. Es tracta d'una manca de sensibilitat, d'un sadisme elevat a arma de guerra i a norma de govern. Si hom vol mesurar la capacitat de cabdillatge del «generalíssim» pels seus actes i les seves declaracions, aquesta activitat criminal dels aviadors oficialment a les seves ordres lliga perfectament amb les afirmacions que feia, fa uns quants dies, a una agència britànica, i que traïen, no solament una absència total del sentit d'humanitat, sinó l'absoluta negació de tota habilitat política. Potser per posar-se a l'alçada dels seus amics de Berlín, Franco anuncia, per a l'endemà del seu hipotètic triomf—d'un triomf que nosaltres sabem que mai no aconseguirà—no pas la pacificació d'Espanya ni la instauració damunt bases humanes d'un règim més o menys totalitari i certament centralista, sinó l'extermini total dels seus contraris polítics, per a la qual cosa ja anuncia que té dos milions de fílaxs preparades. La repressió i l'assassinat són implantats així, d'una manera bon xic original, com a armes polítiques per un cabdill que aspira a guanyar, contra la voluntat de la immensa majoria dels ciutadans de la República, en una guerra que ell només sosté gràcies a l'ajut descarat dels seus senyors d'Alemanya i d'Itàlia.

Mentre la República, règim legítim basat en la voluntat de la majoria dels espanyols, promet una àmplia amnistia per a l'endemà del triomf; mentre el Govern que representa amb tota plenitud aquesta legalitat republicana extrema les seves mesures de clemència i suspèn les execucions de les penes de mort; mentre tracta els presoners rebels no ja solament com a presoners de guerra sinó donant-los facultats per a posar-se al servei de les armes de la República; mentre els avions republicans s'abstenen des de fa molts mesos d'anar a exercir represàlles damunt les poblacions civils de la zona rebel, i dona amb totes aquestes disposicions i amb l'absolut restabliment d'un ordre legal a la reraguarda la mesura de la seva humanitat i del seu sentit polític, els facciosos, seguint en això com en les altres coses els exemples dels seus aliats i invasors, estableixen el terror i el crim com a norma de llur actuació present i futura i àdhuc com a ideal de llur victòria.

Els nazis poden organitzar, davant de la indignació i l'esbalaiment del món civilitzat, progròms sagnants per a venjar l'assassinat d'un dels seus; Franco voldria, sembla, exterminar, en un immens aut de fe, tots aquells que no estan d'acord amb les seves doctrines—si en té alguna—o amb els seus mètodes de govern—si li és llegut d'aplicar-los un dia o altre—. Ja està bé de registrar les seves declaracions, que suposem que hauran estat recollides, arreu del món, per qui havia de fer ho. Per què elies han de servir per a demostrar que entre els facciosos i nosaltres hi ha un abisme de distància que cap avenença no podria salvar: la distància que hi ha entre la humanitat i la seva negació absoluta, l'afany de destrucció i de mort, que és l'única inspiració i el suprem objectiu del feixisme espanyol.

Subscripció pro-refugis patrocinaada per l'Excm. Ajuntament

Llista n.º 4

	Pessetes
Suma anterior	52.363'—
Ramon Jubany	25'—
Antoni Duxans	10'—
P. Balasch	25'—
J. Tomàs	25'—
P. López	25'—
J. Anglada	25'—
Majral	25'—
Castells	10'—
J. Ruano	10'—
J. Ginare	10'—
Dolors Cabot	5'—
Margarida Sesó	5'—
Dolors Gipé	5'—
Andreu Arias	5'—
Agueda Barbany	3'—
Joan Jané	2'—
Suma i segueix	52.578'—

Aspectes de la guerra i de la revolució La vida municipal a Catalunya

II

La proclamació de la República i la implantació de l'Estatut varen sanejar força la política local, en el sentit caquèil. En general no pot dir-se, malgrat tot, que les zones d'administració malalta, fossin durant la monarquia, gaire importants. La vida política a Catalunya, ha estat sempre una cosa viva, de tal manera, que quan a algun Governador li interessava posar el veí a l'empenta política d'alguna població determinada, no li tocava altre remei que fer nomenar un alcalde de R. O.

Potser això va culminar en el període de la Dictadura. Els municipis, començant pel de Barcelona, havien ja conegut el *letrouxisme* com acció devastadora de l'administració pública, però s'ha de convenir que no va donar-se mai un cas d'esgotament fatal. Els pressupostos no varen conèixer mai una alteració molt desproporcionada. Tot el que es pot esmentar pot classificar-se de «menor quantia».

El pas de la Dictadura pels municipis va distingir-se per una ambició més profunda. Cal reconèixer que el moment era propici perquè les hisendes municipals es trobaven en bon estat, econòmicament parlant. Varen fer-se molts emprèstits, en la majoria

dels casos justificats amb reformes urbanes de les poblacions. Per primera vegada els pressupostos municipals conegueren una creixença irregular, seguida, naturalment, d'una elevació en els impostos.

Si en això no hi hagués hagut el pecat d'origen, és a dir: si el caprici de qualsevol dictador no hagués estat l'únic promotor d'aquesta activitat en les hisendes municipals, no podria fer-se retret. L'única cosa a lamentar, va ésser que tota aquesta orgia d'obres, de reformes i de milions, no tingués una base honrada i més d'acord amb les necessitats immediates de la població. Alcalde hi hagué que va despendre grapsats de mils duros en reformar un passeig i en canvi no tenia una escola pels nois de la població.

La Dictadura va passar, sense estralls considerables en els municipis. En tingué prou amb els que va fer a la caixa de l'Estat i en Ajuntaments d'envergadura com els de Madrid, Sevilla, Barcelona, etc.

Per tal d'il·lustrar amb xifres aquest període de vida municipal, consignarem el deute municipal que l'any 1931 tenien els principals Ajuntaments de Catalunya, perquè pugui establir-se una mida comparativa entre ells:

Ciutats	Deute en circulació	Habitants	D. per habitant
Barcelona	817.158.500'—	1.148.129	711'73
Sabadell	5.000.000'—	47.500	105'26
Badalona	6.000.000'—	45.800	131'—
Lleida	4.270.000'—	39.152	109'06
Tarragona	882.500'—	31.973	27'60
Manresa	5.000.000'—	31.239	160'05
Mataró	784.780'44	30.541	25'69
Igualada	1.547.500'—	15.007	103'11
Girona	3.236.500'—	23.769	136'12
Com a dades complementàries donem les següents:			
Palma de Mallorca	5.730.750'—	93.014	61'61
València	123.362.500'—	352.802	349'66
Madrid			
Sevilla			
Bilbao			

Instaurat l'Estatut i constituït ja el Parlament, en òrgan legislatiu de la vida catalana, va ésser preocupació primera la d'establir una Llei que regulés la vida dels municipis. En plena efervescència política, quan bullien encara per tots els àmbits del país les agitacions produïdes pel canvi de règim, els Diputats Catalans votaren una Llei que l'experiència viscuda d'una manera tan terrible més tard ha consagrat i no com a modèlica, el menys amb una base espiritual prou forta perquè subsistís i resistís totes les convulsions socials i polítiques que poden sotraguejar un Estat.

Els esdeveniments polítics, però, no deixaren acabar aquella tasca i la Llei restà inacabada sense que s'establissin les complementàries. Els Municipis Catalans no han pogut conèixer encara una legislació netament i essencialment autòctona.

Tot allò que no pogué portar a cap l'organisme legislatiu de Catalunya, va salvar-se mercès a la ponderació innata i a la educació política de la

majoria de la nostra gent. L'obra dels Ajuntaments republicans és, vista en un pla de conjunt, admirable i en molts casos particulars modèlica.

L'austeritat dels Partits republicans va permetre liquidar el període dictatorial sense sotregades violentes. No calgué posar en joc ni autoritzacions extraordinàries ni inventar noves exaccions per part del Govern. En moltes Ciutats catalanes els simples recursos dels Pressupostos ordinaris permetieren amb una rigorosa austeritat i control en les despeses portar endavant les necessitats que el nou règim creava en la vida de les institucions locals.

Bo serà esmentar com exemple el cas de Mataró on l'any 1936 l'Ajuntament republicà autoritzava el primer Pressupost extraordinari de 450.000 pessetes després d'haver portat a cap reformes—Mercat Nou, urbanització de vies, pavimentacions, etc.—l'import de les quals ascendien a 3.500.000 pessetes.

Valorem aquest comentari amb un esperit objectiu de conjunt sense par-

Subscriuiu-vos a LLIBERTAT

